

April 1, 1983

**Memorandum of Conversation Todor Zhivkov - John
Silkin**

Citation:

"Memorandum of Conversation Todor Zhivkov - John Silkin", April 1, 1983, Wilson Center Digital Archive, Central State Archive, Sofia, Fond 378-B, File 671. Obtained by the Bulgarian Cold War Research Group.

<https://wilson-center.drivingcreative.com/document/111122>

Original Language:

Bulgarian

Contents:

Original Scan

ПА М Е Т Н А   З А П И С К А

ОТ

ЕЛЕНА Б. ПОПТОДОРОВА, III секретар,
ДЕДП, Министерство на външните работи

По покана на ЦК на БКП и на др. Милко Балев, член на Политбюро и секретар на ЦК на БКП, Джон Силкин, заместник-председател на Лейбъристката партия на Великобритания и говорител по въпросите на отбраната на кабинета в сянка, придружен от съпругата си Розамунд Силкин, направи посещение в България от 26 до 29 III. 1983 г.

Деловата част на посещението съдържаше срещи с др. Тодор Живков, др. Милко Балев, др. Димитър Станишев и ген. Атанас Семерджиев.

На срещата с др. Тодор Живков, продължила близо два часа, Джон Силкин бе запознат със съвременното развитие на България. Др. Живков разказа за новите моменти в икономическия, селскостопанския и културния сектор, за работата на партията и партийната политика в светлината на новите изисквания за интензификация на народното стопанство и всички сфери на обществения живот, за морално-политическото единство на българския народ и сплотеността му около партийната линия. Той посочи и трудностите, които България среща по пътя на своето развитие днес.

След като изрази отличните си впечатления от организацията на посещението му, от гостоприемството, оказано му от българските домакини, както и от обектите, посетени в София и Пловдив, Джон Силкин на свой ред разказа за състоянието на Лейбъристката партия. Той особено наблегна на положителните резултати от частичните парламентарни избори в Дарлингтън, които изтъква като недвусмислен признак за бъдеща пълна изборна победа

Неколкократно подчерта увереността си, че следващото правителство на Великобритания ще бъде лейбъристко. (Силкин се стремеше да внушава тази увереност у всички свои български събеседници). Няколко отлив на гласове, броят на гласуващите за лейбъристите се запазил в общи линии непроменен. Джон Силкин разказа и за икономическата програма на своята партия. Основен момент в нея били мерките за овладяване на безработицата като най-тежък социално-икономически проблем на Великобритания. Едно бъдещо лейбъристко правителство щяло да насочи усилията си към насърчаване на малките и средни предприятия и на т.нар. "изгриващи" индустрии (електроника, роботика и др.); към разкриване на нови работни места и по-големи инвестиции в общественния сектор. То предвиждало, също така, стимулиране на индустрията чрез намаляване на данъците. Щели да бъдат увеличени държавните субсидии за научно-развойната дейност. Една от целите на бъдещото правителство била постепенното преминаване на някои от по-големите промишлени предприятия под държавен контрол – с една дума, по-широка намеса на държавата в икономиката на страната.

След това двамата събеседници обсъдиха сложната международна обстановка и основния въпрос на деня – въпроса за мира и войната. Взаимно се съгласиха, че не съществува друга разумна алтернатива на мира и мирното съвместно съществуване. Обмениха мисли и по въпроса за разоръжаването и по-специално ядреното разоръжаване. Джон Силкин съобщи за резолюцията, приета от партията, която задължава бъдещо лейбъристко правителство да закрие всички ядрени бази във Великобритания, както и да се противопостави на разполагането на ракетите със среден радиус на действие и на неутронно оръжие на английска територия. Тези позиции били автоматично включени в предизборната програма на партията.

По въпроса за антибългарската кампания на Запад, Силкин посочи, че никога не е вярвал в подобен абсурд и че това е мисленето^И на членовете на неговата партия. Нещо повече, той каза: "Никой в Англия не вярва в твърденията срещу България."

Др. Тодор Живков и Джон Силкин изразиха взаимно желание за по-нататъшното развитие на междупартийните връзки и, в бъдеще, на отношенията по държавна линия.

Накрая др. Живков отправи покана към Дж. Силкин да му гостува в България със семейството си.

По време на срещите с др. Милко Балев и др. Димитър Станишев бяха обсъдени въпроси, свързани с международното работническо и комунистическо движение, участието на БКП в него и по-конкретно нейният неотдавнашен принос, изразен в провеждането на теоретичната конференция, посветена на 100-годишнината от рождението на Георги Димитров. Бяха обсъдени и въпроси, отнасящи се до отношенията между БКП и Лейбъристката партия. Изразено бе взаимно желание за тяхното по-нататъшно развитие. Израз на това желание бе поканата, която др. М. Балев отправи от името на ЦК на БКП към Денис Хийли да посети България. По мнението на Джон Силкин това посещение трябва да стане в ранната есен на тази година, т.е. преди провеждането на общите избори във Великобритания.

Във всички разговори Дж. Силкин прокарваше идеята за ролята на България и Англия като малки страни с определено влияние върху своите по-големи (и най-близки) съюзници СССР и САЩ. Той също така сподели, че изборът на България за упражняване на такова влияние върху Съветския съюз е бил направен след внимателен оглед на всички останали страни от социалистическата общност.

Срещата с ген. Семерджиев се характеризираше с много подробен и конкретен разговор по националната отбрана на двете страни, сегашното състояние на разговорите по разоръжаване, видовете въоръжения на двете страни, както и техническите данни на някои ядрени оръжия и опасността, която те крият за мира.

Освен горепосочените срещи, Джон Силкин има разговор и в ОК на БКП – Пловдив, където бяха отведени със съпругата си на едnodневно посещение. По време на този разговор гостите бяха запознати с миналото

4.

и със съвременното развитие на гр. Пловдив и окръга. Посетени бяха културни и исторически паметници.

На сбогуване, Джон Силкин изрази своето задоволство и дълбока благодарност за полезното и интересно посещение в България.

София, м. април 1983 г.